

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 16. maj 2013
Enhed: Sundhedsøkonomi
Sagsbeh.: DEPLWK
Sags nr.: 1301895
Dok nr.: 1212738

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 7. maj 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 1 (B 116) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål 1

”Vil ministeren oplyse, hvor mange transkønnede der er blevet kønsskifteopereret i Danmark indenfor de sidste 5 år, samt hvor mange der er blevet afvist? Hvad kan ministeren endvidere oplyse om alderen på de transkønnede, som er blevet opereret i Danmark indenfor denne periode?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende:

”Sundhedsstyrelsen antager, at der med kønsskifteoperationer i dette spørgsmål sigtes til kastration med henblik på kønsskifte.

Adgangen til kønsskifte er reguleret i sundhedsloven kapitel 33, i bekendtgørelse nr. 14 af 10. januar 2006 om sterilisation og kastration, herunder med henblik på kønsskifte, samt i Sundhedsstyrelsens Vejledning nr. 10 077 af 27. november 2006 om kastration med henblik på kønsskifte.

En person kan få tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, hvis ansøgerens kønsdrift medfører betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse. Kastration af personer under 21 år må ikke tillades, medmindre ganske særlige grunde taler for det, jf. § 115.

Ved kastration forstås indgreb, hvorved kønskirtlerne fjernes, eller behandling, hvorved de varigt sættes ud af funktion, jf. sundhedsloven § 104.

I følge sundhedsloven § 116, stk. 1, giver Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse tilladelse til kastration. Efter sundhedslovens § 117 kan ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætte regler om ansøgning om kastration og om behandlingen af sager herom. Sådanne regler er fastsat i kønsskiftebekendtgørelsen, og det er her fastlagt, at Sundhedsstyrelsen meddeler tilladelse til kastration.

Sundhedsstyrelsens vejledning om kønsskifte omhandler patienter, der har fået stillet diagnosen transseksualisme, og den vejleder lægerne om hvilke betingelser, der skal være til stede for at opnå Sundhedsstyrelsens tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, om fremgangsmåden ved ansøgning om kastration i forbindelse med kønsskifte, indhentelse af erklæring og erklæringens indhold og praktiske forhold efter indgrebet. Denne vejledning vil blive erstattet af en ny vejledning om lægers udredning og behandling af kønsidentitetsproblemer, som forventes færdig i løbet af sommeren 2013.

Det følger af den gældende vejledning, at en person, som ansøger om kønsskifte, skal henvises af en læge til et observationsforløb, og det foregår i praksis udelukkende på Sexologisk Klinik på Rigshospitalet. Efter et afsluttet observationsforløb kan ansøgeren søge Sundhedsstyrelsen om tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte.

For at opnå tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, skal ansøgeren have fået stillet diagnosen transseksuel, og vedkommendes nuværende genitale køn skal medføre betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse. Derudover forudsættes det bl.a., at ansøgerens ønske om kønsskifte er vedholdende, og at ansøgeren kan overskue konsekvenserne af et kønsskifte.

For at opnå Sundhedsstyrelsens tilladelse skal der foreligge en erklæring herom fra Sexologisk Klinik, der angiver diagnosen transseksualitet og støtter kastration med henblik på kønsskifte. Sundhedsstyrelsen forelægger denne erklæring for Retslægerådet, og på baggrund af erklæringen fra Sexologisk Klinik og Retslægerådets udtalelse tager Sundhedsstyrelsen stilling til, om personen opfylder kravene til at få tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte. I givet fald meddeler Sundhedsstyrelsen tilladelse hertil, og ansøgeren bliver derefter henvist til at få indgrebet/ene foretaget på Klinik for Plastikkirurgi, Brystkirurgi og Brandsårsbehandling og Gynækologisk Klinik, Rigshospitalet.

Sundhedsstyrelsen har i perioden 2007-2012 afgjort ansøgninger fra 30 personer, som har ønsket tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte. Sundhedsstyrelsen har meddelt tilladelse til kastration til 26 ansøgere, og har givet afslag til 4 ansøgere i overensstemmelse med indstillingerne fra Sexologisk Klinik. I 2013 har Sundhedsstyrelsen indtil nu meddelt tilladelse til 5 ansøgere og givet afslag til 1 ansøger.

Når kastration er foretaget anerkender Sundhedsstyrelsen, jf. vejledningen om kønsskifte, (juridisk) kønsskifte på baggrund af oplysninger fra den læge/afdeling, der har foretaget indgrebene samt ansøgeren selv. Sundhedsstyrelsen har ved en gennemgang af sager vedrørende sådanne anerkendelser, fundet, at alle de personer, som Sundhedsstyrelsen har meddelt tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte i perioden 2007-2012, har gennemført kastrationsindgrebet/ene. I en enkelt sag forelå dog ikke oplysninger herom.

Sundhedsstyrelsen har ingen statistik over alderen på de personer, som har fået tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte. Alderen svinger fra 22 til 62 år for de personer, som har modtaget tilladelse hertil i perioden 2007-2012. Heraf er ca. halvdelen under 30 år.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Lise Wied Kirkegaard